

Gezamenlijk advies

de wijziging van het organisatiebesluit voor uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterwaterbeleid in uitvoering van Titel I van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid

Datum van goedkeuring Minaraad **5 december 2013**

Datum van goedkeuring SERV **18 november 2013**

Datum van goedkeuring SALV **20 november 2013**

Volgnummer **2013 | 055**

Coördinator + e-mailadres **Dirk Uyttendaele, dirk.uyttendaele@minaraad.be**

Co-auteur + e-mailadres **Annick Lamote, alamote@serv.be**

**Kris Van Nieuwenhove,
Kris.Vannieuwenhove@lv.vlaanderen.be**

Inhoud

Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving	4
Dossierbeschrijving	5
Aanbevelingen	6
Referentielijst	9

Krachtlijnen

De Raden stellen vast dat het ontwerpbesluit in belangrijke mate beantwoordt aan wat ze adviseerden naar aanleiding van de aan dit ontwerpbesluit ten gronde liggende decreetwijzigingen.

Bij die gelegenheid hadden de Raden gepleit voor een versterking van de coördinerende kracht van het bekkenbeleid, met garanties voor een volwaardige invulling van het bekkensecretariaat, door middel van detachering van een voltijdse bekkencoördinator en een voltijdse planningsverantwoordelijke voor elke grote waterbeheerder.

Om de neutraliteit van het bekkensecretariaat te garanderen, geven de Raden als suggestie dat de evaluatie van de bekkencoördinator zou gebeuren door het bekkenbureau, gecoördineerd door de voorzitter.

De Raden vragen om aan de taakstelling van de representanten van Ruimtelijke Ordening ook de notie "*integrale projecten en gebiedsgericht overleg*" toe te voegen.

De Raden stellen voor dat het systeem dat nu in werking wordt gesteld, na twee jaar zou worden geëvalueerd, vanuit de zorg om de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders.

De Raden wijzen tot slot op een mogelijke blokkeringsproblematiek die kan ontstaan als gevolg van de voorgestelde beslissingsregels, zonder zich evenwel uit te spreken over de al of niet wenselijkheid van de voorgestelde procedureregel.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	7 oktober 2013
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams Minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, Art. 11.2.1, §2, 2°
Adviestermijn	30 dagen na ontvangst
Samenwerking	Met SALV en SERV
Overlegcommissie	Werkcommissie Milieuhygiëne aangevuld met vertegenwoordigers van organisaties uit SALV en SERV
Vergaderingen: soort + datum	Werkcommissie op 7 november 2013

De Minaraad en de SERV ontvingen de adviesvraag op 9 oktober 2013. De SALV werd niet om advies gevraagd, maar wenste "op eigen initiatief" bij te dragen tot het advies. Gelet op de geplande zittingen van de verschillende raden, kon het advies niet vastgesteld worden binnen de gestelde termijn van 30 dagen na ontvangst. Het kabinet tekende hiertegen geen bezwaar aan.

Het dossier bestaat uit:

- De beslissingsfiche bij punt 0019 van de zitting van de Vlaamse Regering van 4 oktober 2013,
- De Nota aan de leden van de Vlaamse Regering,
- Het Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid in uitvoering van Titel I van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid,
- Het advies van 5 augustus 2013 van de Inspectie van Financiën.

Dossierbeschrijving

- [1] Het voorliggende ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering is de logische consequentie van de goedkeuring van het Decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid op 19 juli 2013 (B.S. 1 oktober 2013).

Dit wijzigingsdecreet voerde ondermeer een vereenvoudiging van de planning, van de overlegstructuren en van de procedures voor het integraal waterbeleid in. Een uitvoerige beschrijving daarvan is opgenomen in het gezamenlijke advies van de Raden van september 2012 over het ontwerp-decreet¹. Deze bijstelling van het Decreet vereist dat ook het "Organisatiebesluit"², wordt bijgesteld.

- [2] De aanpassing van het "Organisatiebesluit" aan het decreet van 19 juli 2013 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet integraal waterbeleid houdt onder meer de volgende wijzigingen in:
- De bijstelling van definities (art. 1 tot wijziging van art. 1)
 - De bijstelling van de organisatie van het integraal waterbeleid:
 - Voor de CIW worden de taken in overeenstemming gebracht met de integratie van de waterbeheerplannen e.d. (art. 2 tot wijziging van art. 6), wordt de samenstelling uitgebreid, geactualiseerd en wordt het onderscheid tussen leden en leden met raadgevende stem opgeheven (art. 3 tot wijziging van art. 7),
 - Inzake de werking van het bekkenbestuur maakt men voortaan onderscheid tussen de werking van de algemene bekkenvergadering en van het bekkenbureau (oproeping, frequentie, huishoudelijk reglement) en verduidelijkt de rol van de bekkencoördinator (art. 4 en 6 tot wijziging van art. 11 en 13). Voor beide organisaties worden er procedures vastgelegd (quorum en regels voor beslissingen) (art. 7 tot invoering van art. 14bis en 14ter).
 - De samenstelling van het bekkensecretariaat wordt afgestemd op de integratie van de (vroegere) waterschapsecretariaten in de bekkensecretariaten (art. 9 tot wijziging van art. 16),
 - De art. 17, 21, 22 en 24 worden opgeheven omdat ze achterhaald zijn (wijzigingsbesluit art. 10, 11 en 13).

¹ Minaraad, SERV en SALV, Gezamenlijk advies over het wijzigingsdecreet van het decreet Integraal waterbeleid, september 2012 (Minaraad, 2012|60).

² Besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid in uitvoering van Titel I van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid

Aanbevelingen

[3] Zoals eerder aangegeven, brachten de Raden in september 2012 gezamenlijk advies uit over het ontwerp van wijzigingsdecreet. Een belangrijk deel van het advies had betrekking op de organisatie van het waterbeleid. Het voorliggende ontwerpbesluit heeft bijgevolg ook belangrijke raakpunten met dat advies.

In dat advies traden de Raden de integratie van de stroomgebiedbeheerplannen, de bekken- en de deelbekkenbeheerplannen in één planproces bij. Ze beaamden dat de ingevoerde wijzigingen aan de organisatie van het integraal waterbeheer kunnen bijdragen tot een efficiëntere en betere organisatie.

Op een aantal punten werd het advies gevolgd, hetzij in het decreet, hetzij in het voorliggende ontwerpbesluit:

- Het verderzetten van de ter beschikking stelling van één vertegenwoordiger per provincie vanwege het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (Besluit, art. 16),
- De aanwijzing van een bekkencoördinator per bekken die niet enkel uit de beleidsdomeinen Leefmilieu of Ruimtelijke Ordening hoeft te behoren (Decreet, art. 26, 5de lid),
- De aansturing van de bekkencoördinator door het bekkenbestuur en door de CIW (het CIW-secretariaat) (Besluit, art. 15),
- Het aanhouden van de “landsectoren” Landbouw en Natuur in het bekkenbureau (Decreet, art. 26, §3, 2° en 5°).

In de Memorie van Toelichting bij het Ontwerpdecreet dat werd voorgelegd aan het Vlaams Parlement³, wordt gemotiveerd waarom de overige opmerkingen omtrent de organisatie van het integraal waterbeleid niet leidden tot aanpassing van het decreet. Soms was men van mening dat reeds aan de opmerking voldaan werd. In andere gevallen werd toegelicht waarom de opmerking niet weerhouden werd (bijvoorbeeld was de vraag om de bekkencoördinator te laten evalueren door het bekkenbureau en de voorzitter strijdig met het Vlaams Personeelsstatuut).

[4] De Raden stellen vast dat het ontwerpbesluit in lijn is met het goedgekeurde decreet. Gelet ook op het feit dat rekening gehouden is met een aantal voor de Raden belangrijke elementen van hun advies, geven zij een posi-

³ Vlaams Parlement, Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, stuk 2072 (2012-2013) – Nr.1, ingediend op 17 mei 2013, p.3-30.

tieve appreciatie voor het ontwerp van besluit. De Raden hebben toch enkele bedenkingen.

- [5] In hun advies over het decreet benadrukten de Raden de noodzaak van een versterking van de coördinerende kracht van het bekkenbeleid. Om het *de facto* verlies aan belang van het bekkenniveau⁴ op te vangen suggereerden de Raden een aantal acties. Om die acties uit te voeren, vroegen de Raden garanties voor de volwaardige invulling van het bekkensecretariaat met de ter beschikking stelling (detachering) van een voltijdse bekkencoördinator en van een voltijdse planningsverantwoordelijke voor elke grote waterbeheerder. Dit punt is niet opgenomen in het decreet noch in het besluit. Het probleem stelt zich derhalve nog steeds. De Raden vragen daarom om dit principe op te nemen in het besluit.
- [6] De Raden achten de neutraliteit van het bekkensecretariaat cruciaal voor een goede werking van het waterbeleid. In hun advies over het decreet vroegen zij daarom dat ook de evaluatie van de bekkencoördinator zou gebeuren door het bekkenbureau, gecoördineerd door de voorzitter. Daarom vragen de Raden om de problematiek van het Vlaams personeelsstatuut (zie [3]) aan te pakken of te vermijden. Zo kunnen de bekkencoördinatoren onafhankelijk van de organisatie (VMM, W&Z, NV Scheepvaart) waar zij eerder tewerkgesteld waren of nog steeds tewerkgesteld zijn⁵ de (lokale) noden van het bekken waarborgen. De Raden suggereren dat dit (deels) kan gerealiseerd worden door de gouverneurs een belangrijke rol te laten spelen in de evaluatie van de bekkencoördinatoren (bijvoorbeeld door hen te laten zetelen in de “werkgroep bekkenwerking” van het CIW).
- [7] In de Nota aan de Vlaamse Regering bij het uitvoeringsbesluit staat vermeld dat – voor een geïntegreerde werking van de bekkensecretariaten – participatie van Ruimtelijke Ordening ook op bekkenniveau noodzakelijk is. De focus van de taakstelling van de verantwoordelijken van Ruimtelijke ordening binnen het bekkensecretariaat ligt bij de taken die verband houden met de ruimtelijke ordening (zoals de toetsing van signaalgebieden). De Raden vragen om aan die taken in de Nota aan de Vlaamse Regering ook “*integrale projecten en gebiedsgericht overleg*” toe te voegen.
- [8] In het advies over het wijzigingsdecreet vroegen de Raden zich af of de vertegenwoordiging van lokale waterbeheerders in het bekkenbureau de

⁴ Dat verlies wordt veroorzaakt door *de centrale aanpak van de stroomgebiedbeheerplannen en het verdwijnen van aparte bekkenbeheerplannen*.

⁵ Ingeval de bekkencoördinatoren niet voltijds ingezet worden in de bekkenwerking, zullen zij wellicht deeltijds tewerkgesteld blijven bij een waterbeheerder.

betrokkenheid in voldoende mate waarborgt⁶. In de Memorie van Toelichting bij de stukken voor het Vlaams Parlement (p.10-11) wordt dit weerlegd door te verwijzen naar de opsplitsing bekkenvergadering en bekkenbureau en het gebiedsgericht en thematisch overleg. Dit antwoord geeft echter geen concrete aanwijzing dat de lokale betrokkenheid voldoende wordt gewaarborgd.

Daarom stellen de Raden voor dat het systeem geëvalueerd wordt om de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders, maar ook van de provincies en van de verschillende beleidsdomeinen van het Vlaamse Gewest, na twee jaar effectieve werking te evalueren. Een criterium om de betrokkenheid van de verschillende actoren te meten kan het aantal beslissingen en adviezen zijn die niet in consensus genomen worden, gekoppeld aan het aantal keren dat een actor zich in de "minderheid" bevindt.

- [9] Omtrent de regels voor beslissingen van de algemene bekkenvergadering (art. 7 tot aanvulling van het besluit met art. 14ter) wordt opgelegd dat, bij het ontbreken van consensus, de beslissingen en adviezen enkel aangenomen kunnen worden met een bijzondere meerderheid van drie vierde van de uitgebrachte stemmen. De Raden onderschrijven de stelling in het advies van de Inspectie van Financiën dat het niet altijd vanzelfsprekend zal zijn om unanimititeit te krijgen binnen de groep van de vertegenwoordigers van de gemeenten (1 of 2 stemmen) en van de polders en wateringen (1 stem). Bij aanwezigheid van alle vertegenwoordigers varieert het stemmenpakket van 11 tot 14 stemmen⁷. Drie vierde hiervan betekent dus 9 of 12 stemmen. Dit betekent dat een beslissing bij het ontbreken van unanimititeit bij de vertegenwoordigers van respectievelijk gemeenten en van polders en wateringen kan geblokkeerd worden.

Te gronde wijzen de Raden enkel op de consequenties van deze procedureregel en spreken ze zich niet uit over de (on)wenselijkheid ervan.

⁶ De lokale vertegenwoordiging in het bekkenbureau bestaat uit 1 vertegenwoordiger per begonnen schijf van 25 gemeenten en 1 voor alle polders en wateringen t.o.v. de vertegenwoordiging van Vlaams Gewest (van 3 vertegenwoordigers in het ontwerpdecreet en 5 in het goedgekeurde decreet) en de provinciale deputaties (2 vertegenwoordigers) (zie Decreet art.26, §3).

⁷ In de algemene bekkenvergadering heeft het Vlaams Gewest 7 stemmen, de provincies 1, 2 of 3 stemmen, de gemeenten 1 of 2 stemmen, de polders en wateringen 1 stem, het havenbedrijf 1 stem. Het totaal kan bijgevolg variëren tussen 11 en 14.

Referentielijst

Minaraad, SERV en SALV, Gezamenlijk advies over het wijzigingsdecreet van het decreet Integraal waterbeleid, september 2012 (Minaraad, 2012|60).

Vlaams Parlement, Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, stuk 2072 (2012-2013) – Nr.1, ingediend op 17 mei 2013, p.3-30.